

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Meščanje!

Osem let je uže minulo, kar v našem slavnem kranjskem glavnem mestu Ljubljani ena stranka sama vlada, in brez vpliva naše narodne neodvisne stranke gospodari z našim davkom. To je ona stranka, ki nij prijazna našim domorodnim prizadevanjem, ki je sovražna našemu domačemu jeziku in domačej naši šegi.

Meščanje! Vi vsi veste, kaj Vam je prineslo v tem času gospodarstvo teh ljudi: povišavali so priklade na davek, mestne blagajnice so prazne, kupčija in obrtnija peša, naše deželne koristi se zanemarjajo, za domačo omiko našega roda se ne skrbi, a pač se dela nam škodljiva nemška politika.

No tedaj! ne volite Vi, ki hočete, da bode tega slabega gospodarstva enkrat konec, nič več onih móž, katere Vam svetuje od birokratov podpirana stranka, temuč volite spodaj zapisane kandidate naše samostalne meščansko-narodne stranke.

Mi Vam priporočamo za volitev

v **III. razredu**, ki bode ponedeljek **27. t. m.**,
te-le gospode:

J. N. Horak, hišni posestnik,
Jožef Jurčič, urednik,
Karel Kljun, stolni kaplan,
Jožef Regali, mizarski mojster.

v **I. razredu**, ki bode četrtek **30. tega meseca**
te-le gospode:

Henrik Ničman, hišni posestnik,
Mihael Pakič, hišni posestnik,
Franc Peterca, hišni posestnik,
Ivan Vilhar, hišni posestnik.

Od meščansko-narodnega volilnega odbora.

Kakšne zastopnike ima ljubljansko mesto?

V Ljubljani komandirajo ter gospodarijo zadnja leta in volilne liste sestavljajo ter kandidate vsiljujejo odvisni birokrati, odvisni penzionisti in nekaj privandranih tujih ljudi.

In koga so bili zadnjič vsilili, da zastopa glavno mesto naše kranjske dežele v državnem zboru?

Gospoda dr. Schafferja! Kdo je gospod Schaffer?

Mlad mož, kateri je prilično bogat, to se ve, brez svoje zasluge, ki zna baje izvrstno zabavati mestnih novic potrebne nemške in ponemčene dame, ki je bil prej advokatni kandidat vendar po zmožnosti niti ne za sollicitatorska mehanična dela posebno spréten, ki zdaj v kazini prvo besedo vodi, in kot politični paripetetkar v Ljubljani in po Dunaji hodi, in baje celo željo v srcu nosi, v ministerstvu teh ali onih zadev kako mesto zasesti.

Ta gospod dr. Schaffer je torej poslanec našega prvega mesta Ljubljane, ta dr. Schaffer v naši ljubljanski nemški kazini „zvonec nosi“, in tudi sedaj je v kazini postavljaj kandidate za ljubljanski mestni zbor, z drugimi prijatelji vred, nemškutarske kandidate.

Znano je, da človek iz natornega samoljublja to najrajši priporoča, kar je njegovemu prepričanju, njegovemu srcu najbližje.

No, če so pa ti kandidati, katere Schaffer s prijatelji priporoča, možje njegovega prepričanja, pač je vsak Ljubljčan, ki jih voli — nemóž, da hujšega ne rečemo. In če so vsi nemškutarski prijatelji taki zastopniki, kakor je dr. Schaffer, potem adijo patrijetizem, proč ideali, živela politična lehkomišelnost! In kdo bi ugovarjal, da niso vsi tisti, ki so Schafferja

za kandidata postavili in zanj agitirali, taki kot on! Saj se mej soboj poznajo! In kaki so ti naši Schafferji politično? Poslušajte Ljubljčanje, jaz vam o tem jedno historijco povem in veselite se potem, kakó lepo in dobro ste v državnem zboru zastopani!

Vsak Ljubljčan, ki kaj misli, gotovo želi, da bi se naše mesto povečalo, polepšalo in obogatelo. To bi, ko bi bilo več obrtnije, več kupčije itd. Brez dvombe bi to vse nastalo, ko bi zraven južne in gorenjske železnice prišla še dolenjska železnica, za katero prosi vlado vsa naša kranjska dežela in tudi bela Ljubljana, katera bi potlej postala majhen vozal v železnični mreži; in kaj to pomenja, to kaže v velikem Dunaj, v manjšem pa celo Maribor, dve mesti, ki se hitro množita. Torej vsak Ljubljčan in vsak Kranjec mora biti za dolenjsko železnico vnet, in nalóga izvoljenih poslancev in zastopnikov je, **resno** na to delati, prositi in terjati, da se doseže. Kako je Schaffer to izpolnoval? Čujte in strmite nad frivolnostjo tega velicega nemškega poslanca naše Ljubljane!

Nij še dolgo tega, kar je bila šla na Dunaj zavoljo te železnice neka deputacija, katere se je udeležil tudi zdanji predsednik trgovinske komore, g. Aleksander D. Predno je k ministru šla, prosila je dr. Schafferja, naj gre on z njo, ter njo predstavi ministru, in naj bode on govornik, ker je kot državni poslanec uže bolj vaje in zvéden.

Gredo k ministru. Zraven poslanca Schafferja gre tudi poslanec velicega posestva, pl. Langer, dalje Dreó, Pongratz, Lukman, in še nekaj gospodov. Pred ministrom povedó, kaj bi radi. Minister odgovori, da z dolenjsko železnico zdaj ne more biti nič, ker nij denarja. Na to je dr. Schaffer, uzor poslanca in resnega ljudskega zastopnika, rekel: „Eksce-lenca, mi vemo, da je nemogoče, ali dajte

nekoliko meriti in trasirati, **da bodo ljudje le nekaj videli!**“ Torej! Poslanec, zastopnik národa, postavlja se pred ministra Njegovega veličanstva cesarja in mu reče: „**mečl, vrzi neumnemu ljudstvu peska v oči**, varaj ga, meni nij res za stvar, ali govoriti moram za njo, da popularitete ne izgubim, in vlada vaša naj vsaj hlini, če ne more dati!

Ali nij to večja nemoralnost, največji je-zuitizem, če se poslanec ne sramuje ministra pregovarjati naj njegove volilce z necim videzom pehari, vara, goljufá?

Mi ne vemo, nijsmo vprašali onih gospodov, katerim so Schafferjevi sodeputati pri ministru z indignacijo to frivolnost ljubljanskega poslanca in vodje nemškutarske stranke v Ljubljani, pripovedovali: kaj je minister odgovoril in storil.

Zaslúžil je pač, da bi ga bil podučil o dolžnostih poštenega in resnega ljudskega zastopnika, potem pa z odločnostjo odbil netaktnost, ali naravnost rečeno razžaljenje, ki je v tem, da se drzne poslanec priti pred cesarjevega ministra z nemoško insinuacijo, naj on, minister cesarjev, ubogo ljudstvo s praznimi, na videz oprtimi upi za nos vodi!

Cela stvar karakterizira, kakšni so ti nemškutarski politikarji: brez vsega svetega prepričanja za stvar.

Potlej nij čuda, da take reči doživljamo! No, volilci ljubljanski, ali Vam nij čestitati, gratulirati, da Vas tak mož zastopa, kakor je g. dr. Schaffer? In gospod dr. Schaffer Vam tudi za občinski mestni zbor kandidate ponuja in sam uže sedi v njem!

Jugoslovansko bojišče.

Srbija se neprenehoma orožuje. — Nekoliko turških Čerkesov je z orožjem v roci v

Srbijo udarilo. A srbski mejni stražniki so turske divjake nazaj zapodili, pet Čerkesov ubili in veliko jih je v reki Timoku utonilo.

V Hercegovini mora Turkom slabo goditi se. Prosili so vstajnike za 12 dnij premirja, ali vstaši so rekli, da ga ne marajo.

V zgornji Bosni so štirje turški vojaki utekli od vojske in pribegli k vstajnikom, ker so bili lačni in raztrgani. Rekli so, da uže šestnajst mesecev niso nobene plače dobili od turške vlade.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. marca.

Cesar baje poklada veliko važnost v to, da se naša vlada z Ogri poravná. Če se to ne doseže, pade ministerstvo. Tako govore vsi listi.

Češki „Pokrok“ prinaša članek, v katerem toži, kako so se časi izpremenili. Še pred dvajsetimi leti je bilo mnogo odličnih Nemcev na Češkem, kateri so s Čehi vred branili pravice in samostanost češkega kraljestva. Zdaj nij nobenega več, obe narodnosti si stojita sovražno nasproti. In vse pomirljive ponudbe Čehov so dosedaj Nemci osorno odbijali.

Vnanje države.

V **Črnej gori** se iz dvomljivega carigradskega vira poroča, da je knez poslal predsednika senata v Grahovo, da tam zaukaže strogo neutralnost v hercegovinskem boji.

V **francoske** poslanskej zbornici je predložil naučni minister osnovo postave, ki izpreminja zakon o uredbi višjih učilnic. Država bi zopet imela potem pravico, doktorstvo podeljevati in višje grade sploh, a ne posamezne neodvisne šole, kakor to določuje postava prejšnje narodne skupščine.

Španjsko ministerstvo izjavlja manifest, v katerem svoje reforme navaja, vsled katerih bode dežela zopet razcvetela se, dohodki povišali, stroški znižali se.

Italijansko ministerstvo ima biti denes sestavljeno, in sicer iz osob Depretis, Nicotera, Mezzocapo, Brin, Zanardelli, Coppino, Mancini, Melegari. Tako poroča „Diritto“.

Bismarka je stari Viljem ob njegovem godu imenoval za generala konjiške vojske. Čudno vezilo.

Dopisi.

Iz Cerknice 21. marca [Izv. dop.]

Kakor smo čuli, bode se naša županija zopet letos obrnila na slavni deželni zbor s prošnjo,

da se vse pod Cerkniško županijo spadajoče vasi uvrste v političnem, sodnijskem in finančnem oziru v področje ložkega sodnijskega okraja.

Čas je uže zares, da se v tej zadevi ustreže volji tukajšnjega prebivalstva in da se od strani vlade ne prezira to kar tija v jeden dan.

Neugodnosti, katere izkuša tukajšnje prebivalstvo potem, ko občuje sedaj z uradi v daljnem Logatcu so zares take, da jih dalje trpeti ne more. Daljava uže do Logatca združena z zamudo časa in iz vsega tega izvirajoči stroški, to so prikazni, katerih nema kmalu kaka občina zaznamovati. Do tija potrebuje se iz najbližjih vasij tukajšnje županije 4 $\frac{1}{4}$ ure hoda in iz najbolj oddaljenih sél se komaj v 6 urah tija dospeje. Je-li na Kranjskem katera županija sploh kateri okraj 800 duš broječi toliko oddaljen od svoje sodnije? Posamezna sela se morebiti dobe sem ter tija, da imajo jednako daljavo do uradnij, a cele županije — okraji, — kateri bi dali celo polovico opravila svoje sodniji, kakor to daje naša občina in kar smo uže večkrat z avtentičnimi dati dokazali — se na Kranjskem teško kje nahajajo. A pri vsem tem uže prosimo in prosimo in naše pravičnej želji odločiti nas iz Logaškega okraja in uvrstiti v Loški sodnijski okraj, kamor imamo komaj 2 $\frac{1}{2}$ ure hoda — nikakor se ustreči neče. Čudno je to! Morebiti mislijo zgoraj, da mi ako železnico upotrebljujemo lahko občujemo z uradi v Logatcu. O ne, se motijo. Ako hoče kdo iz tukajšnje občine ob navadnej uri do polu dne v uradu biti, mora uže isti dan zjutraj ob 1 uri na kolodvoru v Rakeku biti, da se z vlakom pelje tija; kajti do 11 $\frac{1}{2}$ ure pred polu dnevom nij ga družega vlaka iz Trsta proti Ljubljani. Ako ne dovrši svoja posla do polu dne, čaka se ve da vsakateri do po polu dne in ob 3. uri ide zopet v pisarno. Navadno pa ne dovrši svoja opravila do 4. ure, ko je ravno zopet čas odpeljati se s poštnim vlakom iz Logatca proti domu. Primoran je torej čakati do večera in sicer do 11 $\frac{1}{2}$ ure. Dan in dve noči so torej proč. Mislimo, da železnica bi se ne smela nikakor v poštev jemati, ako se določuje v kateri sodnijski okraj bode ta ali ona županija, ali vas spadala; kajti potem bi se lahko reklo vse ob železniški progi ležeče vasi, katere komaj 2 uri voznje do Ljubljane potrebujejo se bodo uvrstile v področje Ljubljanske okrožne sodnije. Nekaj soldov več bi

stranka za vožnjo potrosila, a to nič ne dé, saj se naglo vozi. A to ne gre! V tej zadevi bi priporočili visokej vladi, gledati strogo na splošno željo ljudstva ne na predloge posameznih ljudij. Priporočili bi posebno g. dež. predsedniku, da se sam osobno prepriča o tej stvari ter, da ako hoče mnenje ljudstva pozivedeti naj se v prvi vrsti obrne na ljudstvo samo, ne jedino le na svoje podložnike.

Sploh pa za celi okraj leži Logatec kot uradni sedež prav neugodno, in čudi se vsak nepristranski onemu, kdor je izduhtal to modro misel, preseliti uradnijo tija, od koder bi si g. uradniki uže kaj radi pomagali.

Iz Studenca na Dolenjskem 20. marca [Izv. dop.] Tudi mi Studenčanje in naša občina smo se jedenkrat vzbudili in pokazali, da napredujemo z duhom časa. Te dni smo imeli volitev občinskega zastopa, in čujte — Studenec nij še videl kaj jednacega — zbralo se je črez 200 narodnih volilcev, večinoma mladi, inteligentni možje in volili so tudi narodni občinski zastop. Do te vzbuje v narodnem obziru jim je pripomoglo največ branje slovenskih časopisov, kateri posebno ob času volitev mnogo pišejo, kmeta izpodbujajo, mu na srce polagajo, naj se bolj zanima, kdo je izvoljen in naj opusti oni zastareli izgovor: „saj brez mene tudi opravijo“, ali pa: „kaj je meni mar, naj bode ta ali oni župan“ itd.

Zdaj je pa na vaših ležeče občinski odborniki, v kratkem boste iz svojega kroga volili si predsednika — župana. Pazite, da si izberete delavnega, naobraženega moža, da mu bode blagost občine in njen napredek v duševnem in gmotném stanji na srcu, da bode vsem jednako pravičen in ne temu ali onemu svojem „botru“ prednost dajal. Najboljši bi bilo, da bi bil župan občinski urad v središču občine, da boste vsi jednako daljavo imeli, in da ne bode zaradi oddaljave prepira.

Pred vsem pa glejte, da ljubi naš slovenski narod in da je zmožen v našem dragem jeziku v občinski pisarnici uradovati. Vrzite na stran osobnosti, porazumejte se mej soboj, ter glasujte jednoglasno za delavnega, neodvisnega in poštenega župana.

V bližnjem št. Jarneju se je pa tako malo volilcev zbralo, da jim nij bilo mogoče niti dovoljno število odbornikov voliti, izvolili so pa take, ki se za kmeta in za občino malo brigajo. To je žalostno! V kratkem bode volitev na Raki, pazite sozemljaki, da boste po-

Listek.

Slovenski pesnik Rajnki.

(Spisal Davorin Terstenjak.)

Bilo je meseca avgusta leta 1842, ko me na mojem domu obiše iz Zagreba prišedši Stanko Vraz. No Davorine! zašto ste tako tužni? zaklikne, ko me vsega otožnega za mizo sedečega zagleda. Odgovorim mu, da sem bolesten, in sicer zelo nervozen. „Uprav dobro, potovanje hoče Vas okrevati, hajd z menoj na Koroško.“ — Takoj se odločim, oče mi napolnijo mošnjo, jaz osnažim si „ka none“ žalostnega spomina, in sedeva si na voz, ki naju je do Maribora peljal. V Mariboru sedeva na poštni voz in se peljeva do Celovca. Jaz sem bil takrat klerik in po duhovensko oblečen. Stanko Vraz je nosil surko in červen-kapo. To je bila gotovo „polizei-widrige Gesellschaft.“ — Povsod so naju gle-

dali in ogledavali, in slednjič ovohali, da sva — preoblečena špijona. V Celovcu nij sva se dolgo mudila (prijatelj Matija Majar, katerega sva mislila obiskati, je baš odišel za nekoliko dni na kmete), nego samo toliko, da se nasitiva, ker najin namen je bil, obiskati slavnega slavista Urbana Jarnika. Jarnik je takrat bil župnik v Blatnem (Moosburg), kjer je nekdanj stoloval znani Arnulf Korotanski. Blatno stoji na desnem bregu Drave skoro v sredi mej Celovcem in Beljakom.

Vraz je z Jarnikom bil uže ne samo po dopisih, temuč tudi po jedenkratnem obiskovanji — mislim leta 1837 — znan.

Bilo je uže mračno, ko potrkava, in g. Jarnik, takrat nekaj črez 60 let star, g. Vraza takoj spozna in mu z veseljem naproti stopi, rekši: Srečo dobro, g. Cerovčan *), g.

*) Vraz je bil v vasi Cerovcu rojen in se v predgovoru Jaisovih povesti, katere je prestavil

Vraz! Mene Stanko predstavi kot svojega „jogra,“ in ker sem uže spadal „ad statum clericalem,“ bil sem še srčneje sprejet.

Ko sva trudne ude okrepčala, so se pogovori začenjali o stanju narodne stvari na Hrvaškem, o slovstvenem delovanji štajerskih Slovencev, in slednjič ogreti z dobro kaplico smo začeli popevati. Stanko je na svojih potovanjih zmirom soboj imel flavto, na katero je znal izvrstno igrati, tudi brenkal je rad na kitaro, in zraven popeval z milim svojim glasom.

G. Jarnik prinese vnovič svojih pesnij, in ko sem mu pomagal listke prelagati, vidim, da je pod marsikatero pesnico bilo ime „Rajnki“ zapisano. Ko ga vprašam, kdo je ta pesnik: „Rajnki,“ nasmehlja se čestivredni starček in reče: nekdanji mladi Ur-

Dragotin Šamprl, podpisal s tem imenom, zato tak pozdrav.

snemali Studensko občino in se te prevažne volitve v mnogobrojnem številu udeležili.

Kmetoljub.

Z Laškega trga 22. marca. [Izv. dop.] Posojilno društvo na Laškem je dne 4. marca tega leta prvi občni zbor imelo, pri katerem je bilo čez petdeset udov navzočih.

Debate pri posameznih točkah so bile prav živahne in tudi ostre, in posamezni društveniki so interpelacije pri pregledu računa proti predstojniku stavili, kateri se je moral potem društvenikom nasproti opravičevati.

Prva točka dnevnega reda je bila pregled in potrjevanje računa za pretečeno leto 1875, — društveni blagajnik gospod Jože Drolec je v kratkem in v dobrem ter razumljivem govoru stanje premoženja in delovanje društva v pretečenem letu zboru razpoložil, iz katerega z veseljem posnemljem, da je društvo v pretečenem letu 1875 in sicer od 15. maja do 31. decembra v vsem skupaj s 70.000 gl. delalo, kar je za prvo leto gotovo veliko.

Potem so se pravila društva nekaj preuredile, in se je sklenilo, da bode društvo v prihodnje pod naslovom „hranilno in posojilno društvo na Laškem“ delovalo, ter da bode društvo leta 1876 za hranjene denarje 6% obresti odrajkovalo. Potem se je predstojništvo volilo, in sicer so bili vsi udje sedanjega predstojništva jednoglasno zopet voljeni, in sicer: gosp. France Tieber za predstojnika, gosp. Karel Weber za namestnika, gosp. Jože Drolec za blagajnika in gosp. Konstantin Trap za knjigovodja.

Društveniki so tedaj s to volitvijo dokazali, da so bili s sedanjim predstojništvom popolnem zadovoljni in da tudi še za dalje tem možem zaupanje dajo, da bodo v prid društva še za dalje delovali, kar se tudi nadejamo, ker vsi udje predstojništva so pridni in delavni možje, katerim pa tudi na srcu leži, da bode društvo krepko napredovalo, in ubozemu kmetu pomagalo, in da kmet odeluhom in židovom v roke ne pride. Ker sem iz društvenih zapisnikov poizvedel, moram naznaniti, da so do sedaj sami kmetje in posestniki denarje dobivali; in kmetje so prav hvaležni in zadovoljni, da se je na Laškem to društvo ustanovilo.

Iz Solčave 30. februarja. [Izv. dop.] Po letu prošlega leta se je o našem tihem kraju sprožila živa beseda o slovenskih novinah, posebno pa v dragem nam „Slovenskem

Národu.“ Govorilo se je, da se bo začela delati velika cesta od Ljubna v Solčavo, da se je za to cesto posebno in najprej potegnili graško gorsko društvo in da se je o tej stvari predložila prošnja tija, kamor je najbolj treba. Res, bila bi za nas prevelika dobrota, če bi se ta misel uresničila, pa bila bi še večji, če bi naša fara dobila šolo, tako šolo, da bi v njej otroci naši učili se vsega, kar je najbolj potrebno za navadnega človeka, kateri ne misli na večno ostati tukaj, kakor polž v lupini. Kako potrebno nam bi bilo take šole, mi vidimo iz pobojev, kateri se tako pogosto doprinašajo pri nas, katerih bi pa ne bilo, če bi ljudje vedeli si napraviti prijetne urice z družimi pečanjami, kakor pijanstvom in hrupom, kateri je nedostojen človeka pametnega. Nasledek takih surovih tepešev je vselej jednak: Ljudje lomijo si zdrave člene, in za odškodovanje iščejo pravice pred sodnijo, katera ne more vselej pečati se s podobnimi brezumnostjama, in če bi prav hotela, ne more vselej priti na pravi sled, ker je le malokrat dosti zanesljivih prič. Kaki nevedneži in suroveži živijo mej nami, kaže posebej sledeče: Pretečenega leta stepli so se pri krčmarju naše vasi fantje, mej katerimi so bili domači družega krčmarja. Ko je ta poslednji spravil svoje ljudi proč in k pokoju, razbili so pijanci pri prvem mnogo hišnega orodja, kar je bil pa sam gospodar največ kriv, ker je fante hujskal na boj. Drugi dan odpravil se je poškodovani krčmar k sodniji; pa namesto, da bi bil tožil razsajnike, tožil je krčmarja svojega soseda, kateri mu je največ pripomogel, da se še večje nesreče niso godile v njegovej hiši. In ko ga je sodnik vprašal, zakaj svojega soseda tožuje, rekel je: „Zato, ker kaj ima, drugi pa nima nič!“

Sploh o naših vaščanih moremo reči, da njihova glavna čednost je nevošljivost družega družemu in hišavstvu. Pa človek bi nič ne rekel, če bi bili sami navadni ljudje mej njimi taki: najbolj žalostno je to, da se k podobnim napakam posebno sklone kažejo ljudje, kateri so se učili „haben, sein und werden“ etc., in kateri zdaj vsak dan svetnikom prah ometajo in hudo uro zvoné.

Bog nam daj zdravo slovensko šolo!

Solčan.

Iz Ormuža 21. marca. [Izv. dop.] „Slov. Gospodar“ je tudi glasilo ormuškega posojilnega društva, ter njemu navadoma njegov načelnik poročuje o društvenih zadevah. Ako je on priobčevaje dvomesečni izkaz imel

lep spominek, je bil štajerski: „Friederich Körner“, hraber vojak in dober pesnik, njegove pesni so izišle pod naslovom: „Leyer und Schwert“. Ne vém iz glave, kedaj je umrl.

Na Jarnikovo spodbudo je Fellingner zložil lep igrokaz: „Herzog Ingo“. Predmet je iz koroško-slovenske zgodovine vzet.

Pravo ime pesnika: Erwin, nij mi znano. V Celovcu se gotovo da zvedeti.

Jaz sem v Blatnem od Vraza ločil se, in zopet na Štajersko šel. Vraz pa je potoval čez Beljak v zilijsko dolino in po družih slovenskih krajih koroške dežele pobiravši narodne pesni.

V Beljaku se je nekemu „Kreiskomisaueru“ z imenom: „Jugowitz“ nevaren zdel, ta ga je denunciral pri višji policijski oblasti, in takoj so dobili vsi komisijski uradi po vsej Koroški in Štajerski — tudi nemški — zapoved: pazljivo oko imeti na tega panslavi-

privatno znanje o obljubljeni vlogi gospoda Hermana, se to ne more tudi od mene pričakovati, ker z gosp. Hermanom jaz ne korespondiram, zato se obljubljena vloga nij v mojem dopisu v „Slov. Narodu“ objavila, tem menj, ker se je še le po dopisu izvršila. Zato je opomba „Gosp.“ uredništva neopravičena.

(Pa tudi smešna, kajti ko bi bili tudi mi, uredništvo „Sl. Nar.“ črtali oni pasus, kakor „G.“ sumni, odločuje tu naša, samo naša volja in smo tako malo odgovorni „G.“, kakor mi od njega ne zahtevamo, naj nam cenzursko pravico v svojem uredovanju prepusti. Ur.)

Domače stvari.

— (Ljubljanskim volilcem in narodnim agitatorjem) moremo denes, ker je v ponedeljek 27. t. m. uže volitev za tretji razred, zadnjikrat živo prošnjo izreči, naj ne omagaajo v delovanju. Zmagali bomo gotovo, če se to intenzivno delo ne opusti, katero je začeto. Če nam še toliko nasproti storé, ne udajmo se! Važen je za našo slovensko stranko prihodnji ponedeljek, zato na delo! Ogovorite v drugič in tretjič vsacega našega volilca, in naj skrbi vsak narodnjak za svojega znanca, da gotovo pride volit. Če pridejo oni, ki so obljubili, nobena sila nam zmage ne iztrga, če prav letos napenja protivna stranka svoje „vse žile“, kakor pravi. Ne udajmo se!

— (Policaji kot nasilni volilni agitatorji.) Ker sta c. kr. deželna vlada in magistrat prepovedala nam Slovincem na ogle nabiti naš volilni oklic s kandidati, vložili smo drug plakát v cenzuro, na katerem so sama imena narodnih kandidatov. Tega nabiti niso mogli prepovedati, temuč v četrtek je došlo „privoljenje“ podpisano „za župana: Jeras“ in plakati so se nabili. Kako smo strmeli tedaj, ko so v četrtek večer od vseh krajev nam prišli naši povedat, da so po vsem mestu policaji z veliko jezo potrgali naše kandidate z oglov in onim našim ljudem, ki so jim rekali, da to ne gre surovo odvracati, da imajo ukaz to storiti. Kakor nam je denes v petek v uredništvu prišel povedat magistratni komisar, kot poslanec županov, ravnali so policaji po nekej „zmoti“ in župan se je zaradi tega opravičeval. — Ali tam, kjer se take „zmote“ sploh morejo goditi, da iz občine plačani sluge kakor so policaji davkoplačujoče prebivalstvo z nasiljem tako žalijo, kakor je s tem naša

ban Jarnik. Nekdaj smo se mogli pod tuja imena in psevdonime skrivati, ker nemška hijerarhija je slovenske pisatelje duhovenskega stanú ne ravno najbolj ljubila.

Jarnik je tudi nemški pisal v svojej mladosti v „Kärnthnerische Zeitschrift“ in v „Carinthio“. V prvem časniku so tudi natisnene nekatere izvirne pesnice pa tudi slovenski njegovi prevodi Schillerjevih poezij, kakor postavim: Grof Habsburški.

On si je dopisoval z Dobrovskim, ki ga je visoko čislal, kakor sem se iz pisem Dobrovskega do Jarnika prepričal, katera je nama dal za prebiranje.

Ko je Gustav Fellingner, c. k. nadporočnik regimenta „Luxem“, sedaj „König der Belgier“ v Celovci bil v posadki, se je z Jarnikom seznanil, tudi slovenski naučil, in nekoliko Jarnikovih pesnij v nemščino prestavil. Fellingner, ki ima v Pekavi nad Gradcem

lep spominek, je bil štajerski: „Friederich Körner“, hraber vojak in dober pesnik, njegove pesni so izišle pod naslovom: „Leyer und Schwert“. Ne vém iz glave, kedaj je umrl.

Na Jarnikovo spodbudo je Fellingner zložil lep igrokaz: „Herzog Ingo“. Predmet je iz koroško-slovenske zgodovine vzet.

Pravo ime pesnika: Erwin, nij mi znano. V Celovcu se gotovo da zvedeti.

Jaz sem v Blatnem od Vraza ločil se, in zopet na Štajersko šel. Vraz pa je potoval čez Beljak v zilijsko dolino in po družih slovenskih krajih koroške dežele pobiravši narodne pesni.

V Beljaku se je nekemu „Kreiskomisaueru“ z imenom: „Jugowitz“ nevaren zdel, ta ga je denunciral pri višji policijski oblasti, in takoj so dobili vsi komisijski uradi po vsej Koroški in Štajerski — tudi nemški — zapoved: pazljivo oko imeti na tega panslavi-

stičnega potnika. *) V Celovcu so pozneje policijsko-uradno tudi zaslišali g. klerika Jožefa Ulago, katerega je Vraz iz Gradca poznal, in ga v semenišči v Celovci obiskal.

Mene so uže tako imeli na muhi, in ker sem z Vrazom potoval, še sem postal večji ljubimec skrivne policije. Sicer je četrta leta malo imela z menoj opraviti, ker sem bil v semenišči mej štiri debele zide zaprt, ali kot kaplan sem postal zopet njen varjenec, in ako bodem dobre volje, bodem še katero povedal, kako veselo je nekada bilo — slovenskim rodoljubom biti.

*) Komisar Jugowitz je ime: Vraz izgovarjal in pisal po Koroškem žargonu: Uraz, in dolgo niso uradi mogli zvedeti za to nevarno osebo, ki je na graškem vseučilišču bila imatrikulirana z imenom: Jakob Frass, v steckbriefu pa: Uraz (beri kakor slov. Urae).

stranka v svojej pravici žaljena bila, tam so več ko čudne razmere.

— (Tiskovna pravda.) Urednik „Slovenskega Naroda“, J. Jurčič, in za „narodne tiskarne“ tiskarsko poslovanje odgovorni faktor M. Armič, imela sta včeraj do polu dne pri ljubljanskej c. kr. okrajnej sodnji tri pravde zaradi prestopa programa „Slovenskega Naroda“ (§. 10. in 11. tisk. zak.) na tožbo c. kr. državnega pravdnika g. Peršeta. Po kratkem, komaj pol ure trajajočem obravnavanju je sodnik c. kr. adjunkt Čuček obadva za nekriva izpoznal. — Precej potem sta imela bivši urednik „Slovenca“ in Blaznikove tiskarne faktor jednako pravdo.

— (Slovensko gledališče.) Jutri v nedeljo 26. t. m. bode zadnja redna predstava dramatičnega društva v tej sesiji. Predstavljal se bo prvokrat francoska mična igra s petjem v 5 dejanjih „Materin blagoslov ali Chonchon“. Prva prihodnja predstava je dne 2. aprila na korist našega jako nadarjenega kapelnika g. Stöcklina, ki bode izvirno od njega komponirano opereto v 2. dejanjih „Čarovnica“ na oder spravil. Kar je slišati je ta opereta dobro sestavljena, tedaj se nadejamo veselega večera.

— (Delavski shod.) Denes soboto 25. t. m. ob treh po polu dne je v „čitalnici“ prost delavski shod. Na dnevnem redu bode: 1. Delo črez čas in njega poslednjice. 2. Sklepanje resolucije in odobravanje peticije mojstrov do sl. deželnega zbora zaradi odprave del v ujetnišnici“

— (K Preširnovemu životopisu.) V popisu Preširnovega življenja v Jurčič-Stritarjevem „klasji“, da je Preširen prišel 1811 v Ljubljano v latinske šole. V opombi pa omenja Stritar, da ta letnica nikakor nij trdna, ker je menda še le 1822. leta dovršil ljubljansko učenje. Iz „perioh“ in listin ljubljanskega gimnazijskega arhiva se da dijaška doba Preširnovega življenja nekoliko pojasniti. V jesen l. 1813 je prišel v Ljubljano France Preširen (pisan v listinah povsodi Preschern) v 1. razred latinskih šol. Prvo leto je bil drugi „praemio donatus“ (prvi je bil Anton de Scheichenstuel); v drugem razredu je bil prvi mej tistimi, ki „proxime accesserunt“, v 3., in 4. in 5. razredu je bil zopet drugi, a v 6. pa tretji „praemio donatus“. L. 1820 in 1821 je bil v 1. in 2. letu filozofije in v jesen l. 1822 je menda šel na Dunaj. 19. jan. 1820 je napravil preskušnjo za informatorja v predmetih prvih 4 latinskih šol prav dobro. P.

— (Iz Krškega) na Dolenjskem se nam piše, da se je začetkom marca tam naselil notar g. Omahen, ki je pripravljen, slovenskim strankam po zahtevanju po slovenski uradovati, ker ima za koncipijenta svojega sina izšolanega jurista in vrlega narodnjaka. Ovi urad torej iskreno dolenjskemu občinstvu priporočamo. Ker se tudi od strani tukajšnjega advokata g. dr. Kocelija takim zahtevanjem z veseljem s slovenskimi spisi odgovarja, in imamo tudi narodno po domače uradujoče županstvo, vidi se da če tudi počasi, vendar napredujemo.

— (Zmrznili.) Pretečeni ponedeljek je šel zvečer nekov 65 let stari hlapec iz Logatca, kjer je davke za svojega gospodarja plačeval, po žlebu nad Hasbergom proti domu na Unec. Ker se je pa mož baje s špiritom namešane vode malo preveč navlekel, prikobacal je z veliko silo do vrha, od koder je videl poslednjokrat obljubljeno deželo, lepi svoj Unec, po-

tem pa se zvrnil v sneg in — v mrazu za večne čase zaspal.

— (Gustav Habit) je — kakor se nam piše — pristopil k železnici kot bivši častnik genijski; tehničnih vednostij si nij nikjer pridobiti mogel. Njegove zasluge za občino so samo te, da je svojemu bratu službo pri magistratu ljubljanskem preskrbel. Tudi njegova služba je v koliziji z mestom občinskega svetovalca. Ko bi občina z železnico v kako nasprotje prišla zavoljo cest ali zidanja poslopij, ali shranjevanja, zavoljo ognja, nevarnih tvarin ali smodnika, mora Habit v teh zadevah vselej le na korist železnice in v škodo ljubljanske občine glasovati. On bi si le s tem nove zasluge pri železnici za svojo korist pridobiti hotel, kar uže kot mož-beseda, katero je pri svojem pristopu k železnici vodstvu dal, ko je obljubil, zmirom na korist in v smislu železnice delati. In to bi bil neodvisen kandidat?

Zaradi preseljevanja na Dunaj

prodam prostovoljno prav po ceni: svojo jako dobička pridobitno hišo z lepim vrtom vred v kolodvorske ulici, parni stroj s kotlom od La Chapelle iz Pariza, različne transmisijone, stojala in jermenne plošče, različno hišno in fabrikno orodje itd. Dalje v prejšnji Krenerjeveji štacuni v špital-skeji ulici po čudovito nizki ceni nove in tudi uže rabljene.

Šivalne stroje

najboljše kakovosti in sicer: Wechler & Wilson se mizico in stojalom 83 gl., kompletni se zapiralno shrambo 38 gl.,

potem kakor zmirom:

Prave Elias Howe in Löwe.

Prsi za srajce za polovično ceno, potem še nekaj oksford snovij, shirtinga, šivank itd.

Skoraj ne bode nikdar več došla tako ugodna prilika za tako mali znesek kupiti gotovo dobri šivalni stroj. Tedaj vabim vse, kateri nameravajo si kedaj omisliti kak šivalni stroj, da me počaste z njihovim zaupanjem, ter se priporočam z odličnim spoštovanjem (71—1)

Woschnagg.

Za saisijs!
Najnovejši v konfekciji,
snovi za obleke za dame,
suknja, platneno blago,
preproge, pregrinjala
i. t. d.

priporoča najcenejši

trgovina modernega manufakturnega blaga za dame (69—1)

L. Wallenka,

v Ljubljani, glavni trg šte. 7.

Se nikdar kaj jednacega!

še nikdar rabljeni

šivalni stroji:

Howe-jevi po 55 gld. in višje.

Wheeler & Wilson po 48 gld. in višje.

V Ljubljani,

(72—1)

v judovske ulici šte. 228.

Zaradi denasnjega praznika izide prihodnji list v torek.

Najboljše sorte krompirja,

zgodnjega ameriškega rožnega, se dobivajo 50 kilogramov (1 cent) po 3 gold. 50 kr. pri

(56—3)

J. Skalé-tu,

na Poljanah v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Dunajska borza 24. marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih	72	glu	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70		95	
1860 drž. posojilo	111		—	
Akcije narodne banke	890		—	
Kreditne akcije	164		30	
London	115		95	
Napol.	9		29	
C. k. cekini	5		46 1/2	
Srebro	102		25	

Radgostski universalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporoča se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezni, posebno za sniščo, želodečevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajoče se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rožnovi v Radgostskem.

Cestiti gospod!

Po dostanem nevarnem pljučnem vnetju mučil me je cele tri leta suhi kašelj in ponavljajoča se hripavost. Pretečeno jesen postalo je moje žalostno stanje tako hudo, da sem cele kosce vstrdene krvi izkašljal in trpel sem pri tem zaradi prebavanja in telesne slabosti, mrzlice in ponočnem me jako slabim potenji. Zdravnik — moj dobri prijatelj — konstatiral je začeto jetiko!

Po dolgem brezuspešnem zdravljenju poskusil sem valed sveta mojega zdravnika kot zadnji pripomoček Vaš Radgostski universalni čaj, kateremu se zahvaljujem uže mnogi v našem mestu za zopet pridobljeno zdravje, ter rabim za olajšanje suhega in žgečega kašljanja Vaše Rožnovske celtilčke.

V kratkej dobi zboljšalo se je moje brezupno stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri nikakoršnega ozdravljenja nij upal.

Kašljanje nehalo je popolnem, ravno tako nijsem več kri pljuval in nehalo je tudi ponočno potenje, povrnil se je zopet tek in močnejši kot poprej, in tako pridobilo je moje slabo telo zopet poprejšnjo krepost in elastičnost.

Komaj po četiritednem uživanju sem popolnem zdrav in vesel in zahvaljujem moje ozdravljenje poleg bogu jedino le Vašim pripomočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojej starej materi, katera uže četiri leta trpi na srčnem bodenji in teškem dihanju, priposlati proti poštnem povzetku dva paketa tega čaja in ravno toliko škatlic maho-rastlinskih celtilčkov in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek in nedrago hišno zdravilo zasluženo splošno priznanje pridobilo, ter ostajam s posebnim spoštovanjem Vašemu blagorodju hvaležni

Ivan Celeryn, kaplan.

Cerhovico 14. aprila 1875.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gold. av. velj. Jedna originalna škatla Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se jedino le v lekarni J. Seichta v Rožnovi (na Moravskem) in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnem povzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, A. Beinitz v Celovci, W. König v Mariboru, Anton Nedved „zum Mohren“ v Gradcu in J. Cejbek v Zagrebu. (392—12)

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih štacunah materialnega blaga.